

UDRUGA PRIVATNIH POSLODAVACA U ZDRAVSTVU

ZAGREB, Rugvička 1

OIB: 83107596428 (MB: 3240703) - žiro-račun: HR582360000110124236

Telefoni: (01) 61 90 001, (01) 61 90 003, Tel/faks (01) 61 90 005

Broj:/2019

Zagreb, 30.10.2019.

Poziv na URBROJ: 01-1063-1/19. od 21.10.2019.

Dom zdravlja ZAGREB – ISTOK

n/p Ravnatelj

Švarcova 20

10000 ZAGREB

Predmet: Zaštita člana Udruge u predmetu izvršenja njegovih prava/obveza glede dežurstva, odgovor na podnesak Naslova, dostavljamo;

Našeg člana, koji obavlja djelatnost izabranog doktora opće/obiteljske medicine, spec., I koji je uključen u Mrežu JZS, svojim podneskom oznaka, kako je navedeno u zaglavlju ovog akta obavijestili ste – citat: „...da DZ nema ovlasti osloboditi ga ugovornih obveza prema HZZO-u, za oslobođenje od obveze dežurstva i...“. To nije točno! Suprotno tome, naš član, kao i svi radnici DZ, potencijalni obveznici dežurstva u istoj pravnoj situaciji, oslobođeni su od obveze dežurstva, ako nisu ravnatelju DZ, koji utvrđuje raspored, dali poseban pristanak, a ZRPP, koji su prije toga, slobodnom voljom sklopili sa DZ ugovor o sudjelovanju u dežurstvu za područje ingerencije DZ.

U tom smislu, odgovorili smo našem članu, iznoseći pravnu kronologiju izvršenje te/takve obveze, način izvršenja i uvjete za oslobađanje od izvršenja, koju Vam prezentiramo.

Direktni odgovor članu na njegov upit u svezi dežurstva, za/na području ingerencije DZ, području na kojem ima sjedište rada njegova Ordinacija

Formalno-pravno ne, jer citirani KU obvezuje samo subjekte javnog zdravstva, prema službenicima zaposlenim u ustanovama javnog zdravstva i obrnuto, službenika prema ustanovi koja mu je poslodavac. No, s obzirom da su Zakon o zz a i opći akti HZZO-a obvezali obavljati dežurstvo i zdravstvene radnike privatne prakse uključene u Mrežu JZS, prema rasporedu kojeg utvrđuje ravnatelj nadležnog DZ, pravila, a to je KU za javno zdravstvo, konkretno članak 59. stavak 4., morala bi se primijeniti i na zdravstvenog radnika privatne prakse (dalje: ZRPP), jer bi u protivnom, on bio diskriminiran u odnosu na kolegu koji obavlja isto dežurstvo, a u statusu je službenika DZ. S obzirom da citirana norma propisuje mogućnost obavljanja dežurstva i zdravstvenog radnika koji je 5 godina pred ostvarenjem prava na starosnu mirovinu, ZRPP stariji od 60 g života, da bi dežurao, ravnatelju DZ mora dati pisani pristanak, kako bi ga uključio u raspored dežurstva.

Propisi koji reguliraju dežurstvo ZRPP koji je uključen u Mrežu JZS i komentari:

Citiramo relevantne odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti, NN, 100/18. (u daljnjem tekstu: ZZ/18) i to članak 193.:

(1) Zdravstvene ustanove koje obavljaju zdravstvenu djelatnost obvezne su neprekidno pružati zdravstvenu zaštitu. Rad u zdravstvenim ustanovama koje obavljaju zdravstvenu djelatnost može se organizirati u jednoj ili više smjena, turnusu i na druge načine u skladu s potrebama stanovništva i oblicima pružanja zdravstvenih usluga.

(2) Radno vrijeme je vrijeme u kojem je RADNIK OBVEZAN obavljati poslove, odnosno u kojem je spreman (raspoloživ) obavljati poslove prema uputama poslodavca, na mjestu gdje se njegovi poslovi obavljaju ili drugom mjestu koje odredi poslodavac.

(3) Puno radno vrijeme radnika u zdravstvenim ustanovama koje obavljaju zdravstvenu djelatnost iznosi četrdeset sati tjedno.

(4) Dežurstvo jest oblik rada KADA RADNIK MORA biti nazočan u zdravstvenoj ustanovi, odnosno vrijeme u kojem je spreman (raspoloživ) obavljati poslove prema uputama poslodavca, na mjestu gdje se njegovi poslovi obavljaju ili drugom mjestu koje odredi poslodavac.

(7) *Vrijeme koje radnik provede obavljajući poslove u dežurstvu iz stavka 4. ovoga članka te obavljajući poslove po pozivu poslodavca sukladno stavcima 5. i 6. ovoga članka smatra se radnim vremenom.*

(8) *Najduže ukupno trajanje radnog vremena u tjednu, uključujući prekovremeni rad, NE MOŽE IZNOSITI VIŠE OD PROSJEČNO 48 SATI u svakom razdoblju od četiri uzastopna mjeseca.*

(9) *Iznimno od stavka 8. ovoga članka, UKUPNO TRAJANJE RADNOG VREMENA U TJEDNU zbog potrebe posla može iznositi i VIŠE od prosječnih 48 sati, ALI SAMO AKO JE RADNIK DAO PRETHODNI PISANI PRISTANAK NA TAKAV RAD.*

(10) *Poslodavac obvezno vodi evidenciju o radnicima koji su dali pisani pristanak za rad iz stavka 9. ovoga članka te o tome na zahtjev izvješćuje Ministarstvo.*

(11) *Radnik koji ne pristane na rad duži od prosječnih 48 sati iz stavka 9. ovoga članka ne smije zbog toga trpjeti štetne posljedice.*

(12) *Isplata na osnovi rada po pozivu te naknade za rad u pripravnosti sastavni su dio plaće.*

Komentar za primjenu relevantnih odredbi/predmet citiranog članka ZZ/18

Relevantne odredbe Zakona, vezano za Vaš e-mail, utvrdio sam masnim slovima, a neke riječi ili slog riječi i velikim masnim slovima. Iz svega proizlazi da je dežurstvo, kao poseban oblik rada, ako se obavlja prosječno zajedno sa redovnim radom do 48 sati/tjedan, za sve radnike obavezno. Ako bi nastupile potrebe obavljanja rada/radno mjesto u radnom tjednu radnika, u trajanju, zajedno sa dežurstvom duže od 48 sati/tjedan (više od 40 = prekovremeni rad), **poslodavac mora prethodno ishoditi od radnika pristanak za takav rad.** Drugim riječima, domski liječnici i m.s. **moraju** obavljati dežurstvo, prema rasporedu ravnatelja DZ, koje zajedno sa redovnim radom traje prosječno do 48 sati u svakom razdoblju od 4 uzastopna mjeseca. Za više od toga, moraju dati pisani pristanak. Domski liječnici, kako Vi „krstite“ kolege nemaju/ne mogu imati poseban ugovor, status „posebnog/općeg“ ugovora ima ugovor o radu, za razliku od Vas privatnika (traži se pravni subjektivitet, koji je različit od pravnog subjektiviteta radnika, koji je također sklopio ugovor sa poslodavcem – ugovor o radu).

Ravnatelj ima pravo organizirati rad u vremenskom trajanju dužem od 40 sati rada/tjedan na bazi odluke o preraspodjeli radnog vremena. U preraspodjelu radnog vremena ne ulazi dežurstvo, jer se dežurstvo tretira kao prekovremeni rad, a rad u preraspodjeli radnog vremena, makar je obavljen i dulje od 40 h rada/tjedan, nije prekovremeni rad. Tretman dežurstva kao prekovremenog rada ima odraza na utvrđenu cijenu dežurstva (vidi članak 193. stavak 8. Zakona). Dežurstvo je uvijek naređeno kao dežurstvo rješenjem ravnatelja, te se na temelju toga razlikuje od redovnog rada u tjednu ili danu koji je duži od propisanog trajanja i koje je obuhvaćeno preraspodjelom radnog vremena ili iskazano kao ad hoc potreba koja se vraća radniku kroz sustav slobodnog dana. Zato je potrebno znati sve razlike koje sam Vam djelomično obrazložio.

Za tumačenje predmeta ovog podneska, relevantne su i odredbe članka 194. ZZ/18., koje glase:

Članak 194.

(1) *Početak, završetak i raspored radnog vremena zdravstvenih ustanova i privatnih zdravstvenih radnika u ordinaciji u mreži javne zdravstvene službe propisuje pravilnikom ministar.*

(2) *Nadležna tijela za zdravstvo jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba utvrđuju raspored radnog vremena privatnih zdravstvenih radnika u mreži javne zdravstvene službe koji obavljaju djelatnost u ordinaciji na području te jedinice, sukladno pravilniku iz stavka 1. ovoga članka.*

Komentar: članak 194. odnosi se na Vas, ZRPP u Mreži JZS. Znete i sami, da ministar pravilnikom za Vas utvrđuje raspored radnog vremena. Stavak 2. daje ovlast JPRS da utvrđuje raspored Vašeg radnog vremena, pa time i za posebno dežurstvo.

Identično, kako je navedeno za članak 194. ZZ/18., za predmet ovog podneska, važna je i primjena članka 195. ZZ/18.

Članak 195.

(1) *Zdravstvene ustanove svojim općim aktom utvrđuju pružanje zdravstvene zaštite, i to:*

- *u djelatnosti hitne medicine neprekidno 24 sata te pripravnosti i dežurstvom prema potrebama stanovništva*
- *u primarnoj zdravstvenoj djelatnosti organiziranjem rada u jednoj ili dvije smjene, pomicanjem radnog vremena te pripravnosti i dežurstvom prema potrebama stanovništva*

(2) *Posebno dežurstvo u djelatnosti obiteljske (opće) medicine, zdravstvene zaštite predškolske djece i dentalne zdravstvene zaštite provodi se subotom od 15.00 do 20.00 sati te nedjeljom, praznikom i blagdanom od 8.00 do 20.00 sati.*

(3) *Posebno dežurstvo iz stavka 2. ovoga članka obavljaju domovi zdravlja i privatni zdravstveni radnici koji obavljaju zdravstvenu djelatnost u ordinaciji sukladno ugovoru o provođenju zdravstvene zaštite sklopljenom sa Zavodom.*

(4) *Potreban broj lokacija, kao i raspored provođenja posebnog dežurstva iz stavka 2. ovoga članka utvrđuju tijela nadležna za zdravstvo jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba.*

Komentar: Sve vezano za posebno dežurstvo utvrđeno je člankom 195. stavak 2 – 4. Zakona.

Sudjelovanje u posebnom dežurstvu je Vaša zakonska obveza, no, DZ kao organizator posebnog dežurstva mora Vam ponuditi na sklapanje ugovor. To je logično, jer ste Vi u odnosu na DZ zaseban pravni subjekt. Bez

ugovora, DZ može narediti obavljanje dežurstva samo svom zaposlenom radniku. Sredstva za plaćanje posebnog dežurstva HZZO doznačuje DZ-u.

Odluka HZZO-a o izmjeni i dopuni Odluke za sklapanje ugovora...., NN, 94/19. od 2.10.2019.god., sa iznosima dežurstva, upotpunjuje zakonsku regulativu, kao je navedeno u prethodnom izlaganju

Odredbom članka 8. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke za sklapanje ugovora...., NN, 94/19. od 2.10.2019.god., u primjeni od 3.10.o.g., utvrđeni su iznosi posebnog dežurstva i to kako slijedi:

- subotom – dr. 134,94 kn, m.s. 68,55 kn ili ukupno 203,49 kn/sat dežurstva bruto,
- nedjeljom – dr. 142,65 kn, m.s. 72,47 kn ili ukupno 215,12 kn/sat dežurstva bruto,
- blagdan – dr. 231,32 kn, m.s. 117,52 kn ili ukupno 348,84 kn/sat dežurstva bruto.

Kolektivni ugovor za zdravstvo i zdravstveno osiguranje, NN, 29/18. regulira prava i obveze službenika ustanove koju obvezuje primjena tog/takvog Kolektivnog ugovora sudjelovati u obavljanju posebnog dežurstva

Članak 59. stavak 4. Kolektivnog ugovora za zdravstvo i zdravstveno osiguranje, NN, 29/18. propisuje 3 osnova na strani zdravstvenog radnika, koja ga oslobađaju od obveze sudjelovanja u dežurstvu, bez njegovog pisanog pristanka. Jedan od osnova je i njegova životna dob, tj. ako je stariji od 60 godina života, tj. ako mu nedostaje 5 godina za ostvarenje prava na starosnu mirovinu.

Komentar:

Citirana odredba Kolektivnog ugovora za javno zdravstvo, makar isti – formalno-pravno ne obvezuje zdravstvenog radnika u statusu privatnika, poslodavca - obvezuje, ako sklopi ugovor sa DZ, osim za one koji su zbog opisanih okolnosti u članku 59. stavak 4. KU ex lege oslobođeni i osim, ako su dali za to poseban pisani pristanak (radnika DZ obvezuje potpisani ugovor o radu, pa se za ZRPP u Ordinaciji, za izvršenje dežurstva traži poseban ugovor).

Posljedice nejednakog postupanja prema ZRPP, koji je uključen u Mrežu JZS na/za područje ingerencije DZ, u odnosu na postupanje DZ u istoj pravnoj situaciji, kako postupa prema svom službeniku

Ako bi ravnatelj DZ uključio u raspored dežurstva ZRPP, bez njegovog pristanka/ugovora, a isti ulazi u „rizičnu“ skupinu onih koje KU oslobađa od takve obveze, činio bi akt izravne diskriminacije, prema opisu iz članka 2. Zakona o suzbijanju diskriminacije – svako nejednako postupanje prema nekome koji se nalazi izravno u istoj pravnoj poziciji - .

Srdačno Vas pozdravljam.

Tajnik Udruge

Ivan Gabrilo, dipl. iur.